PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic: Poznańskiej, Kórnickiej, Wrzesińskiej i Polnej w Swarzędzu"

opracowanie:
mgr Łukasz Bartoszewski

Poznań, 16 października 2020 r., 22 grudnia 2020 r.,
aktualizacja 7 września 2021 r. i w dniu 8 sierpnia 2022 r.

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne ... 3
1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne ... 3
1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały ... 5
2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska ... 8
2.1. Położenie i użytkowanie terenu ... 8
2.2. Rzeźba terenu ... 10
2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne ... 10
2.4. Warunki wodne ... 10
2.5. Gleby ... 14
2.6. Flora i fauna ... 15
2.7. Formy ochrony przyrody ... 16
2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki ... 16
2.9. Klimat lokalny ... 16
2.10. Jakość powietrza ... 16
2.11. Klimat akustyczny ... 17
3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ... 19
3.1. Cel opracowania projektu planu ... 20
3.2. Ustalenia projektu planu ... 20
3.3. Powiązania z innymi dokumentami ... 22
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu ... 23
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu ... 23
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu ... 24
6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko ... 28
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi ... 28
6.2. Oddziaływanie na krajobraz ... 29
6.3. Oddziaływanie na powietrze ... 29
6.4. Oddziaływanie na klimat ... 30
6.5. Oddziaływanie na wody ... 30
6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne ... 31
6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną ... 31
6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki ... 31
6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny ... 32
6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru 33
6.11. Oddziaływanie na całokształt środowiska przyrodniczego ... 33
7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko ... 35
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko ... 35
9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania ... 35
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku ... 36
11. Streszczenie ... 36
12. Załączniki graficzne ... 41

1. Informacje ogólne

1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic: Poznańskiej, Kórnickiej, Wrzesińskiej i Polnej w Swarzędzu", zwanego w dalszej części opracowania „projektem planu".
Plan sporządzany jest na podstawie uchwały nr XXVI/254/2016 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 30 sierpnia 2016 r.
Na obszarze objętym opracowaniem obowiązują dwa plany, przy czym jeden z planów (z 2014 r.) w części nachodzi na drugi plan miejscowy z 2005 r.:

1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren położony w Swarzędzu w rejonie ulic: Wrzesińska, Polna, Kórnicka i Poznańska (Uchwała Nr XLIV/337/2005 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 17 sierpnia 2005r.). Teren objęty planem przeznaczony został pod m.in. zabudowę mieszkaniowo-usługowej, zabudowę usługowo-mieszkaniową, zabudowę usługową, zieleń usługową z zielenią urządzoną, zieleń urządzoną.

2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Wrzesińskiej i Polnej w Swarzędzu (Uchwała Nr LIV/482/2014 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 25 lutego 2014r.). Teren objęty planem przeznaczony jest pod tereny zabudowy usługowej, zabudowy usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej,

Ryc. 1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w granicach obszaru opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z e-mapa.net

Ponadto dla części obszaru opracowania nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (dotyczy to terenów na północ od ul. Wrzesińskiej).

Głównym celem prognozy, jest określenie skutków działań związanych ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i ich wpływ na całokształt środowiska, jego poszczególne komponenty oraz na warunki życia i zdrowie ludzi.
Prognoza skutków oddziaływania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko jest elementem systemu planowania przestrzennego, wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, z nowelizacją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.).
Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503).
Aktualnie obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 r. poz. 1029 ze zm.). Zgodnie z art. 51 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.
Przepisy tej ustawy są wdrożeniem do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym i unijnym w Dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. L 26 z dnia 28 stycznia 2012 r.),
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z dnia 22 lipca 1992 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej Dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z dnia 14 lutego 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z dnia 29 stycznia 2008 r.).

Zgodnie z ww. ustawą, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów. Prognoza jest sporządzana do planu i zmiany planu.
Według art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko *„Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000."*
Ponadto *„Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy."* Zgodnie z art. 48 ust. 4 ww.

ustawy *„Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1: 1) pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy; 2) pkt 3, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu.”.*
Ponadto zgodnie z art. 48 ust. 5 ww. ustawy *„Występując o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1, przedkłada informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49.”*.
Prognoza staje się dokumentem z chwilą jej wyłożenia do publicznego wglądu na okres 21 dni łącznie z projektem planu, po uprzednim ogłoszeniu w miejscowej prasie. Przy wyłożeniu, projekt planu i prognoza są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć bezpośredni wpływ na decyzje Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia planu.

1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, część tekstowa uchwały oraz rysunek planu, stanowiący obowiązujący załącznik graficzny uchwały.
Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko winna rozpatrywać zagadnienia w dostosowaniu do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, w tym wypadku do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, zawierając:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.

Ponadto prognoza winna określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.),
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza winna przedstawiać również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r., informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Stosownie do wymogu art. 53 wyżej wymienionej ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy tj. regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

W prognozie wykorzystano wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów szczególnych.

Prognozę opracowano w oparciu o pakiet informacji zawartych w materiałach:

1) materiały kartograficzne:
   - mapa zasadnicza 1:1 000,
   - mapa topograficzna 1:10 000,
   - mapa hydrograficzna 1:50 000,
   - mapa sozologiczna 1:50 000;
2) dokumenty i inne materiały:
   - uchwała Rady Miejskiej o przystąpieniu do sporządzenia planu,
   - projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
   - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz (uchwała Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 r. z późniejszymi zmianami).,
   - Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Swarzędz, sporządzone w 2006 r., Dedal Invest-Eko;
   - Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne obszaru miasta i gminy Swarzędz oprac przez GARD Łódź 2017 r.
   - Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Swarzędz; Swarzędz 2020,
   - Plan Rozwoju Gminy Swarzędz na lata 2017 – 2021;
   - Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2015-2019 z perspektywą na lata 2020 – 2024;
   - Plan gospodarki niskoemisyjnej miasta i gminy Swarzędz (uchwała Nr XVIII/182/2016 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 26 stycznia 2016 r.).
   - Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020, WIOŚ w Poznaniu, 2021 r.,
   - Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela
   - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dniu 18 października 2016 r.
   - Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjęty uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 roku.
- Swarzędz 2020 – Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Swarzędz, przyjęta uchwałą Nr XIX/167/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 listopada 2011 r.
- Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych;
- Ewidencja gruntów i budynków gminy Swarzędz.
- Inwentaryzacja urbanistyczna w terenie.
- Jerzy Kondracki Geografia regionalna Polski Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 1998 r.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019, GIOŚ,
- Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu. Poznań 2020 r.
- Badania wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w 2017 r)
- Sieć Natura 2000 w europejskiej ochronie przyrody. [W:] Natura 2000 w lasach Polski – skrypt dla każdego. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Miejsce sieci Natura 2000 w polskiej ochronie przyrody. [W:] Natura 2000 w lasach Polski - skrypt dla każdego. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Formularz danych oraz mapy obszarów objętych ochroną w ramach systemu Natura 2000 Dolina Cybiny (OSO) PLH 3000038.
- Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg. podziału na 161 obszarów. http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/
- http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/
- www.poznan.pios.gov.pl.
- www.gddkia.gov.pl.
- https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html
- http://www.poznan.wios.gov.pl – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- http://geoserwis.gdos.gov.pl – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- http://btsearch.pl/ – wyszukiwarka stacji bazowych telefonii komórkowej GSM i UMTS;
- www.geoportal.gov.pl – Geoportal;
- https://www.google.pl/maps,
- http://swarzedz.e-mapa.net/.

Powyższe materiały oraz informacje przekazane przez Urząd Miejski pozwoliły rozpoznać stan środowiska, jego użytkowanie, podatność na degradację oraz możliwości podniesienia jego kondycji. Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanej wiedzy o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Oceniono potencjalne zagrożenie środowiska oraz wpływ skutków realizacji ustaleń planu na jego funkcjonowanie. Zwrócono uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje, proponując sposoby ich zminimalizowania. Prognozę oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono za pomocą techniki listy identyfikacyjnej, w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w dostosowaniu do stopnia szczegółowości ustaleń projektu planu.

2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Położenie i użytkowanie terenu

Obszar objęty planem znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Rynku w Swarzędzu. Powierzchnia obszaru to około 11 ha. W zachodniej i północnej części obszaru, teren jest zainwestowany pod zabudowę mieszkaniową i częściowo z uzupełnieniem usług, wschodnia część terenu opracowania to gównie tereny zainwestowane pod usługi handlu, natomiast środkowa część opracowania to tereny poprzemysłowe, po dawnej, wyburzonej fabryce mebli. Ta centralna część opracowania, ze względu na bliskość starej zabudowy śródmiejskiej Swarzędza wymaga działań rewitalizacyjnych i wprowadzających nowe wielofunkcyjne zagospodarowanie umożliwiające ponowne przywrócenie przedmiotowego terenu „do życia".

Obszar objęty opracowaniem należy do dobrze skomunikowanych, wschodnią granicę terenu opracowania stanowi ul. Kórnicka, natomiast północną ul. Wrzesińska – obie ulice są drogami gminnymi. Na zachodzie granicę wyznacza ul. Polna, będącą drogą powiatową, zaś na południu ul. Poznańska – droga krajowa. Ulica Poznańska jest główną arterią na ternie gminy Swarzędz prowadzącą do Poznania. Stacja PKP zlokalizowana jest około 650 m na południowy zachód od omawianego obszaru, w miejscowości Swarzędz.

Granice obszaru objętego planem ograniczają ulice: Poznańska (od południa), Kórnicka oraz Cechowa (od wschodu), Wrzesińska oraz częściowo Warszawska i Zacisze (od północy) oraz Polna i częściowo Zacisze (od zachodu).

Ryc. 2. Położenie obszaru objętego planem na tle ortofotomapy

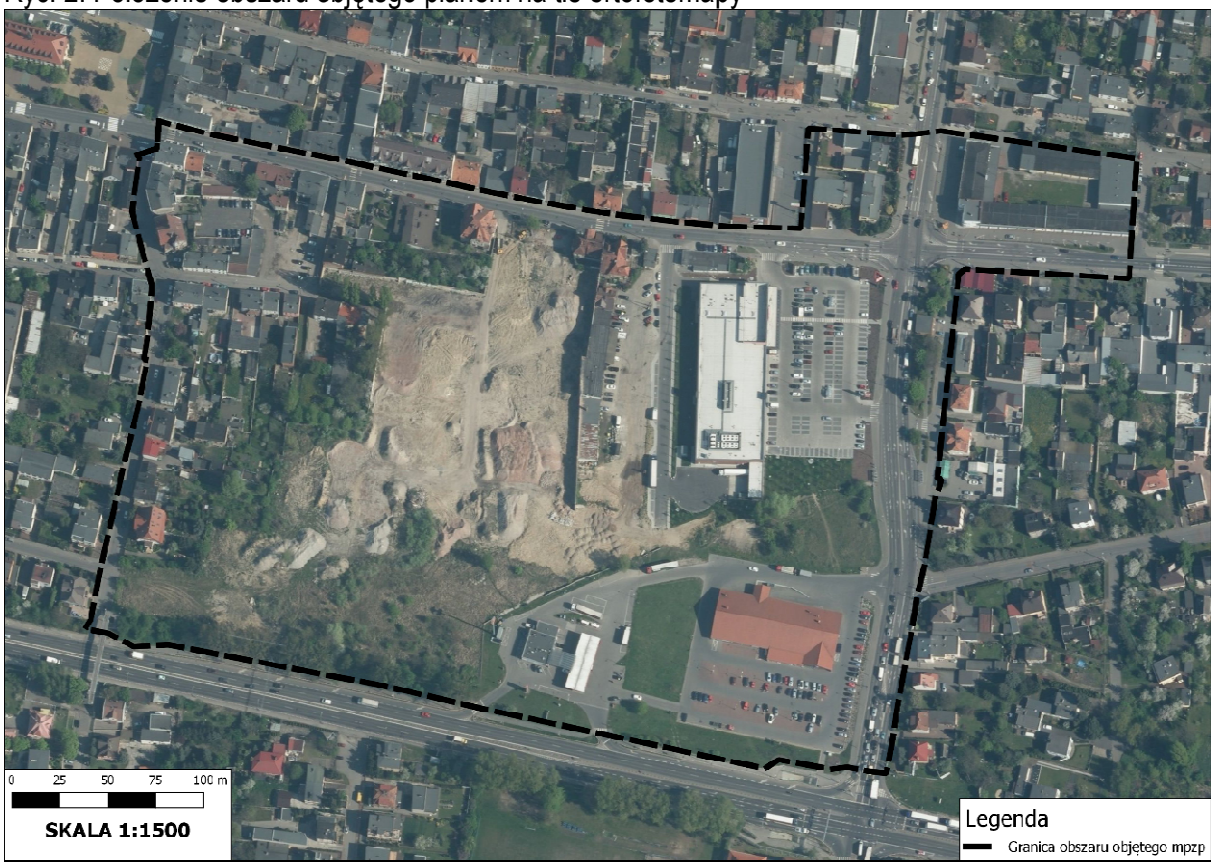

Źródło: www.geoportal.gov.pl

W zachodniej części terenu opracowania dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, ponadto występują tu również pojedyncze budynki mieszkalne jednorodzinne. Kilka budynków jest mieszkalno-usługowych (zarówno jednorodzinnych oraz wielorodzinnych). Wschodnia część obszaru

pełni funkcję usługową (supermarkety Kaufland oraz Lidl dostępne z ul. Polnej, stacja paliw: Orlen dostępna z ul. Poznańskiej oraz salon meblowy na skrzyżowaniu uli. Wrzesińskiej i Cieszkowskiego). Dodatkowo na terenie obszaru opracowania występują drobne, lokalne usługi tj. kwiaciarnia, kebab czy sklep wielobranżowy. Najwięcej budynków garażowo-gospodarczych towarzyszy zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej oraz jednorodzinnej, ale znajdują się one również przy usługach, np. sklep meblowy.

Budynki mieszkalne oraz mieszkalno-usługowe są dwu- oraz trzykondygnacyjne. Zdarzają się również pojedyncze budynki parterowe oraz czterokondygnacyjne o funkcji mieszkalnej. Jako uzupełnienie tkanki występują również budynki o jednej kondygnacji naziemnej – są to przede wszystkim budynki garażowo-gospodarcze.

W obszarze opracowania dominują budynki o wysokości 3,1 m – 6,0 m – są to głównie budynki garażowo-gospodarcze, niekiedy usługowe albo mieszkalne. Niewiele mniej liczne są budynki, których wysokość sięga 6,1 m – 9,0 m – budynki mieszkalne, czasem garażowo-gospodarcze lub usługowe. Porównywalna liczba jest budynków o wysokości do 3,0 m – budynki garażowo-gospodarcze oraz o wysokości w przedziale 9,1 m – 12,0 m sporadycznie do 14,0 m – budynki mieszkalne oraz niektóre usługowe.

Największa powierzchnia utwardzona towarzyszy usługom – głównie supermarketom Kaufland i Lidl jak również stacji paliw Orlen i salonowi meblowemu. Niewiele mniejszą powierzchnię utwardzoną tworzą drogi wraz z chodnikami oraz dojazdami do posesji. Powierzchnie utwardzone przy posesjach występują głównie przy budynkach mieszkaniowych oraz przy drobnych usługach.

W centrum obszaru analizowanego znajduje się teren poprzemysłowy, po dawnej, wyburzonej fabryce mebli. Na terenie tym powoli zaczyna występować roślinność ruderalna. Ta centralna część opracowania, ze względu na bliskość starej zabudowy śródmiejskiej Swarzędza wymaga działaj rewitalizacyjnych i wprowadzających nowe zagospodarowanie z nową funkcją o charakterze miejskim. Zieleń rureralna kształtuje się również na styku dawnych terenów pofabrycznych i terenów mieszkaniowych – zwłaszcza na tyłach posesji w rejonie ulicy Kórnickiej i Kilińskiego.

W zagospodarowaniu terenu uwidacznia się również niezagospodarowany plac w rejonie ulic Kilińskiego / Wiankowa. Plac ten jest obecnie użytkowany jako nieformalny parking o podłożu naturalnym. Teren ten, podobnie jak obszar poprzemysłowy w centrum obszaru opracowania planu, wymaga działań rewitalizacyjnych.

Teren objęty postępowaniem położony jest częściowo w granicach historycznego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 2255/A z 24.11.1992 r. Ponadto na terenie objętym postępowaniem położone są obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 2
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 6
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 8
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 10
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 18
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 24
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 24A
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 26
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 2
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 4
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 6
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 10
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 14
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 16
- Budynek mieszkalny, Kilińskiego 28
- Budynek mieszkalny, ul. Kilińskiego 30.

2.2. Rzeźba terenu

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego (2002) przedmiotowy obszar położony jest w granicach regionu Wysoczyzny młodoglacjalne (przeważnie z jeziorami), prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316), makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w mezoregionie Równina Wrzesińska (315.56).
Teren objęty opracowaniem znajduje się w obrębie wysoczyzny morenowej płaskiej zlodowacenia bałtyckiego, która posiada charakter płaskiej równiny moreny dennej o niewielkich spadkach terenu. Materiałem podłoża są głównie eluwia glin zwałowych ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.
Przedmiotowy obszar jest zlokalizowany na wysokości od 89 m do 92,5 m n.p.m – teren płaski z niewielkim obniżeniem w kierunku południowym i południowo-wschodnim. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami.

2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne

Pod względem geologicznym teren gminy Swarzędz znajduje się w obrębie jednostki geotektonicznej niecka mogileńska.
Powierzchnia utworów mezozoicznych zbudowana jest z górnokredowych margli i wapieni marglistych. Na osadach mezozoicznych zalegają utwory trzeciorzędowe miocenu i pliocenu przykryte przez osady czwartorzędowe o miąższości od kilku do około 80 metrów.
Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez gliny zwałowe zlodowaceń: krakowskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego oraz osady fluwioglacjalne i interglacjalne ułożone przeważnie w następującej sekwencji: nieciągłe piaski żwiry serii podmorenowej przykryte kilkudziesięciometrową warstwą glin zwałowych zlodowacenia środkowopolskiego. Na nich zalega seria utworów wodnolodowcowych, przykryta z kolei gliną zwałową zlodowacenia bałtyckiego.
Na glinach zlodowacenia bałtyckiego zalegają utwory sandrów, kemów, iłów warwowych, a w dolinach rzecznych piaski, pyły piaszczyste, muły, torfy i mady.
W litologii obszaru opracowania planu występują piaski i żwiry wodnolodowcowe górne, gliny zwałowe, mułki, piaski i żwiry kemów.[1]
Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Centralnej Bazy Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego na przedmiotowym obszarze nie występują złoża surowców mineralnych.[2]

2.4. Warunki wodne

<u>Wody powierzchniowe</u>
Obszar opracowania znajduje się w zlewni rzeki Warty. W obrębie przedmiotowego terenu jedynie w południowo-wschodniej części obszaru opracowania planu znajduje się ujęty w kanalizację deszczową dawny ciek wodny. Teren jest zdrenowany.
Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.
Gmina Swarzędz położona jest w granicach JCWPd nr 60, PLGW600060 na obszarze dorzecze Odry, w regionie wodnym Warty. Zgodnie z danymi przedstawionymi na stronie internetowej https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html?locale=pl&gui=new&sessionID=4055835, stan chem. wód jest dobry, stan ilościowy dobry, ocena stanu dobry, cel st. ch. dobry stan chemiczny, cel st. il. dobry stan ilościowy, udział użytków rolniczych ryzyko niezagrożona. Na stronie internetowej

[1] Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Swarzędz
[2] https://geologia.pgi.gov.pl

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu zamieszczono ocenę jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 /wg badań PIG/. Zgodnie z tą oceną na terenie gminy Swarzędz znajdował się jeden punkt kontrolny – w miejscowości Gruszczyn. W ww. punkcie kontrolnym stwierdzono II klasę końcową czystości wód. W najbliżej położonych punktach monitoringu, zlokalizowanych poza gminą Swarzędz, stwierdzone następujące klasy końcowe czystości wód: Biskupice – II i Pobiedziska – III. Klasa II to wody dobrej jakości, w których wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływanie antropogeniczne. Klasa III wody to zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.
Według podziału sporządzonego przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, teren opracowania planu zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) RW600017185899. Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód za rok 2019 ww. JCWP ma wody o stanie chemicznym poniżej dobrego, a ocena stanu JCWP określona została jako zły stan wód.
Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry", przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., status JCWP RW600017185899 rzeka Cybina, został określony jako: naturalna część wód, a jej stan określono jako zły. Osiągnięcie celów środowiskowych, zapisanych dla tej części wód w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry", jest niezagrożone.
Zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 1638) JCWP RW600017185899 rzeka Cybina należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty.
Monitoring jakości wód powierzchniowych na przedmiotowym obszarze prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Zgodnie z „Klasyfikacją wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2016", przeprowadzoną w punkcie pomiarowo-kontrolnym Cybina – Janikowo (położonym najbliżej obszaru opracowania) wykazała następujące wyniki:

- klasa elementów biologicznych – IV,
- klasa elementów fizykochemicznych – stan poniżej dobrego,
- klasa elementów hydromorfologicznych – stan poniżej bardzo dobrego.

Monitoring jakości wód powierzchniowych na przedmiotowym obszarze prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Zgodnie z „Klasyfikacją wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017", przeprowadzoną w punkcie pomiarowo-kontrolnym Cybina – Poznań (stanowisko chemiczne przy ujściu do kanału ulgi Warty), wykazała stan chemiczny poniżej dobrego.
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475) dla klasyfikacji elementów biologicznych klasa II oznacza stan dobry biologicznego wskaźnika jakości wód powierzchniowych.
Stan poniżej dobrego dla elementów fizykochemicznych oznacza niespełnienie wymogów klasy II.
Jeżeli dla jednolitej części wód powierzchniowych, takiej jak kanał, struga, strumień, potok oraz rzeka, niewyznaczonej na podstawie przeglądu warunków hydromorfologicznych jako sztuczna lub silnie zmieniona nie są spełnione wymagania dla klasy I (stanu bardzo dobrego) określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, ocenia się tę jednolitą część wód jako będącą w stanie poniżej bardzo dobrego w zakresie elementów hydromorfologicznych.

Zgodnie z interpretacją wyników badań, zamieszczoną w ww. rozporządzeniu, jednolitej części wód, na terenie której położony jest obszar objęty planem, nadaje się III klasę jakości wód powierzchniowych.

Wody podziemne

Teren gminy Swarzędz, zgodnie z hydrogeologicznym podziałem kraju, znajduje się w makroregionie zachodnim Niżu Polskiego, w regionie wielkopolskim (XIII). Obszar objęty opracowaniem planu położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60 o kodzie GW600060. Na terenie tym stwierdzono dwa poziomy wodonośne: trzeciorzędowy (poziom mioceński) oraz czwartorzędowy (poziom plejstoceński).

Głębokość występowania wód podziemnych w granicach opracowania planu uzależniona jest od stanu wód powierzchniowych. Według Mapy Hydrograficznej Polski na analizowanym terenie należy spodziewać się zalegania I poziomu wód gruntowych na poziomie ok. 2,0 m p.p.t.

W granicach obszaru opracowania planu występują grunty o średniej przepuszczalności - piaski i skały lite silnie uszczelnione, grunty o słabej przepuszczalności - gliny i pyły, grunty organiczne o zmiennej przepuszczalności oraz grunty antropogeniczne o zróżnicowanej przepuszczalności. Przepuszczalność gruntów, która określa warunki obiegu wody, związana jest z rozmieszczeniem utworów skalnych na tle rzeźby terenu. Najważniejszą rolę odgrywają cechy litologiczne skał i gruntów, które informują o zdolności do przewodzenia wody. Przepuszczalność pionowa wskazuje na możliwości zasilania wód podziemnych. Szczególną rolę odgrywa przepuszczalność utworów powierzchniowych, tj. gruntów zalegających pod warstwą poziomu próchniczego, zwykle znajdującego się na głębokości do 1 m poniżej powierzchni terenu. Na przedmiotowym obszarze zróżnicowana przepuszczalność części gruntów wynika z częściowego uszczelnienia powierzchni terenu, w związku z posadowieniem budynków i utwardzeniem terenu.

Cały obszar opracowania znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 – Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 – Dolina Kopalna Wielkopolska. Zgodnie z mapą hydrograficzną, cały obszar opracowania posiada zróżnicowaną przepuszczalność gruntów, zaś rodzaj gruntów określany jest jako antropogeniczny. Zgodnie z mapą hydrograficzną na południu analizowanego terenu znajduje się ujęcie wód podziemnych oraz stacja uzdatniania wody – zapewne związane z dawną fabryką mebli. Zarówno w terenie jak i na zdjęciach lotniczych nie widać aby te obiekty infrastruktury wciąż istniały, ponadto zgodnie z pismem Starosty Poznańskiego z dnia 14.11.2020 r. „w granicach objętych projektem planu znajdowało się ujęcie wód podziemnych, które zostało zlikwidowane”.

Ryc. 3. Położenie obszaru objętego planem na tle mapy hydrograficznej

Źródło: www.geoportal.gov.pl

Omawiany teren położony jest w zasięgu występowania udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz nr 144 Wielkopolska Dolina Kor

GZWP 143 znajduje się w północno-zachodniej Polsce pomiędzy strefami regionalnego drenażu wód: pradoliną Toruńsko-Eberswaldzką na północy i pradoliną Warszawsko-Berlińską na południu. Od strony zachodniej ogranicza go przełom Warty, a w rejonie wschodnim kanał Warta–Gopło. Warstwy wodonośne tworzą piaski drobne i pylaste neogenu (miocenu) i paleogenu (oligocenu). Subzbiornik Inowrocław–Gniezno (GZWP nr 143) należy do wgłębnych struktur hydrogeologicznych i ma dobrą izolację od powierzchni terenu utworami słabo przepuszczalnymi, które skutecznie chronią go przed zanieczyszczeniem z powierzchni terenu i poziomów wodonośnych czwartorzędu. Dla subzbiornika Inowrocław–Gniezno nie wyznaczono obszaru ochronnego.

GZWP nr 144 jest zbiornikiem porowym ujmującym wody z utworów czwartorzędowych, ciągnącym się z rejonu Pobiedzisk przez Swarzędz na południe przez Tulce w stronę Kórnika. Zbiornik objęty został strefą wysokiej ochrony (OWO), w której znajduje się cały obszar planu.

Badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone były przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Pomiary przeprowadzone w 2016 r. w punkcie monitoringowym w miejscowości Gruszczyn w gminie Swarzędz, zlokalizowanym na obszarze JCWPd nr 60, najbliżej terenu opracowania planu, wykazały II klasę jakości.

Ocena stanu wód podziemnych prowadzona jest na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148). Zgodnie z rozporządzeniem II klasa to wody dobrej jakości, w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub też wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry" stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych JCWPd nr 60 został określony jako dobry.

2.5. Gleby

Gmina Swarzędz, na tle powiatu poznańskiego, charakteryzuje się przeciętną jakością gleb. Dominują gleby klas IV - VI, kompleksu żytniego. Na obszarze wysoczyznowym znaczne powierzchnie zajmują gleby dobre i średnie, wytworzone na glinach zwałowych (gleby płowe właściwe). Na piaskach lekkich przewagę osiągają gleby rdzawe bielicowane (tereny sandrowe). Występowanie łąk związane jest z dnami dolin rzecznych, w których zostały wytworzone gleby mułowe, mułowo-glejowe, torfowe, murszowe i mady.[3]

Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków obszar objęty opracowaniem w przeważającej mierze stanowi tereny różne, tj. tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane, zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy – prawie 78%. Drugą, co do wielkości grupą są drogi – 19,5%. Związane jest to z włączeniem w obszar opracowania znacznej części dróg, które stanowią granice opracowania. Pozostałe tereny stanowią nieznaczny odsetek: tereny rolne – 1,9%, grunty pod rowami – 0,7%, tereny przeznaczone pod budowę dróg publicznych – 0,2%.

Struktura użytków	Powierzchnia [m²]	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
Drogi	24310	2,44	19,5
Grunty pod rowami	895	0,09	0,7
Tereny przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	235	0,02	0,2
Tereny rolne	2355	0,24	1,9
Tereny różne	96616	9,66	77,7
SUMA	124411	12,44	100,0

[3] Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Swarzędz

Ryc. 4. Struktura użytków położonych w granicach obszaru objętego planem

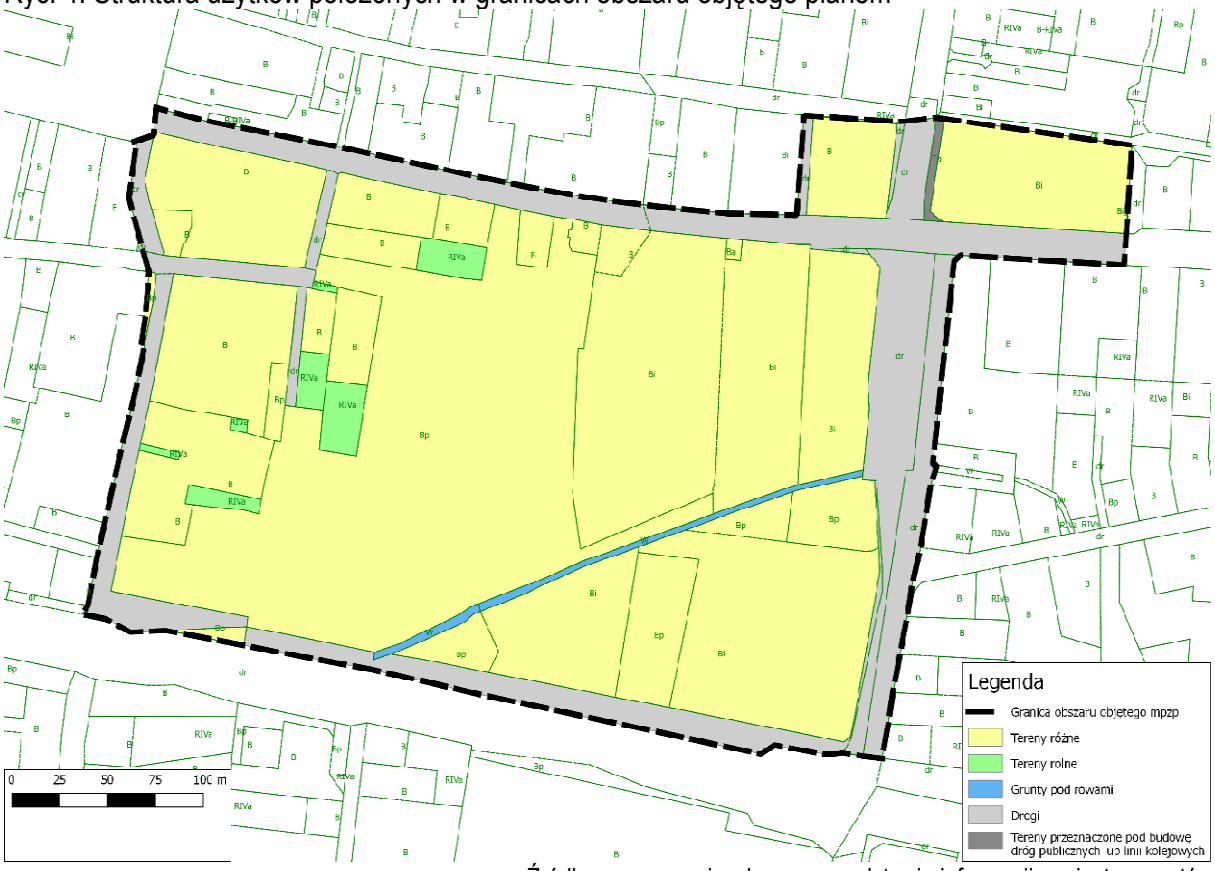

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z rejestru gruntów

Grunty znajdujące się w granicach opracowania planu miejscowego zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1326 ze zm.), nie wymagają uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na przeznaczenie na cele nierolnicze.

2.6. Flora i fauna

Obszar objęty opracowaniem planu jest w częściowo zainwestowany i zabudowany (zabudowa mieszkaniowa z uzupełnieniem usług, wschodnia część terenu opracowania to gównie tereny zainwestowane pod usługi handlu, natomiast środkowa część opracowania to tereny poprzemysłowe, po dawnej, wyburzonej fabryce mebli – obecnie teren nieużytkowany).

Na obszarach przeznaczonych pod zainwestowanie nie stwierdzono występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, jednak nie wyklucza się ich pojawienia. W przypadku przebudowy, rozbiórki lub modernizacji istniejących budynków należy sprawdzić czy budynki te nie są miejscem gniazdowania i bytowania chronionych gatunków ptaków lub nietoperzy, dla których obowiązują zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody dotyczące umyślnego chwytania lub okaleczania, zabijania, bądź niszczenia miejsc gniazdowania. W przypadku możliwości naruszenia zakazów wynikających z ustawy należy uzyskać zezwolenie na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt chronionych. Jako działanie kompensacyjne w takim przypadku można wprowadzać zastępcze miejsce gniazdowania w postaci budek (skrzynek) lęgowych dostosowanych do potrzeb danego gatunku.

Z uwagi na wysoki stopień zurbanizowania i przekształcenia antropogenicznego oraz charakter wprowadzanych zmian przy pełnym wdrożeniu zapisów projektu zmiany planu nie prognozuje się bezpośredniego zagrożenia i negatywnego wpływu na florę i faunę, zarówno na terenach objętych zmianą miejscowego planu jak i na terenach położonych w sąsiedztwie.

2.7. Formy ochrony przyrody

Teren objęty projektem planu położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
Najbliżej położonym obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty jest obszar „Dolina Cybiny" PLH300038, znajdujący się w odległości około 530 m od granic obszaru opracowania.

2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Zgodnie ze stanowiskiem Powiatowego Konserwatora Zabytków część przedmiotowego terenu zlokalizowana jest w granicach historycznego układu urbanistycznego miasta Swarzędza wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 2255/A z 24.11.1992 r., a na analizowanym terenie zlokalizowane są obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 2
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 6
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 8
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 10
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 18
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 24
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 24A
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 26
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 2
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 4
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 6
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 10
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 14
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 16
- Budynek mieszkalny, Kilińskiego 28
- Budynek mieszkalny, ul. Kilińskiego 30.

2.9. Klimat lokalny

Klimat gminy Swarzędz, podobnie jak całego Niżu Polskiego, jest wynikiem ścierania się klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, obszar opracowania planu należy do dzielnicy środkowej (VII), charakteryzującej się najmniejszym rocznym opadem, poniżej 550 mm oraz znaczną ilością wiatrów o przewadze zachodnich. Czas trwania okresu wegetacyjnego waha się od 210 do 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8°C. Charakterystycznymi cechami tego klimatu są: stosunkowo małe roczne amplitudy powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z nietrwałą pokrywą śnieżną. Na omawianym obszarze przeważają wiatry z sektora zachodniego, co świadczy o wpływie mas oceanicznych na warunki pogodowe tego obszaru.

2.10. Jakość powietrza

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. W roku 2020 dla terenu województwa wielkopolskiego przeprowadzono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego, dotyczącą roku 2020. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) gmina Swarzędz należy do strefy wielkopolskiej.
Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:
   - do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
   - do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines, tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.
2. w klasyfikacji dodatkowej:
   - do klasy A1 – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM2,5 – dla fazy II tj. ≤20 µg/m^3,
   - do klasy C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM2,5 – dla fazy II tj. >20 µg/m^3,
   - do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
   - do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dodatkową klasyfikację wprowadzono na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej.
Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.
W wyniku oceny, pod kątem ochrony roślin, strefę wielkopolską - dla ozonu, SO_2 i NO_x - zaliczono do klasy A.
Pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską sklasyfikowano:
   - dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz kadmu, arsenu, niklu - w klasie A,
   - dla pyłu PM2,5 - w klasie C1,
   - dla pyłu PM10 - w klasie A
   - dla benzo(a)pirenu - w klasie C,
   - dla ozonu - w klasie A.

Należy podkreślić, że stężenia pyłu PM10 wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego).
Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza.

2.11. Klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu wyrażone są:
   - wskaźnikami L_{AeqD} - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6^{00} do godz. 22^{00}) oraz L_{AeqN} - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22^{00} do godz. 6^{00}), które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby,
   - wskaźnikami L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6^{00} do godz. 18^{00}), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18^{00} do godz. 22^{00}) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22^{00} do godz. 6^{00}) oraz L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22^{00} do godz. 6^{00}), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem, w przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dzienno-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu L_{AeqN} w porze nocy wynosi od 45 dB do 60 dB. Spełnienie powyższych wymogów, określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów komunikacyjnych.
Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany jest przede wszystkim przez ruch pojazdów odbywający się drogami gminnymi znajdującymi się w granicach opracowania oraz w jego sąsiedztwie. Natężenie ruchu na przedmiotowych drogach charakteryzuje się zmiennością dobową - poziom hałasu jest wyższy w porze dziennej i znacząco mniejszy w porze nocnej.
Największe emisje hałasu na obszarze gminy Swarzędz dotyczą drogi krajowej nr 92oraz linii kolejowych nr 3 relacji Warszawa Zachodnia –Kunowice oraz nr 353 relacji Poznań Wschód – Žielieznodorožnyj. W 2015 roku droga Krajowa nr 92 nie została objęta badaniami monitoringowymi hałasu drogowego. W 2010r. przeprowadzono badania hałasu w otoczeniu dróg krajowych, w tym w otoczeniu drogi krajowej nr 92. W gminie Swarzędz zlokalizowano wówczas trzy punkty pomiarowe. Punkty pomiarowe sytuowano w odległości 10m i 20m od krawędzi jezdni. Wyniki przedstawione są poniżej.

Wyniki pomiarów poziomu hałasu i natężenia ruchu pojazdów prowadzonych przez zarządzającego w otoczeniu drogi krajowej 92 w roku 2015

Kilometr drogi	Miejscowość	Odległość punktu pomiarowego od drogi	Równoważny poziom hałasu (dB)		Natężenie ruchu pojazdów	
			Pora dzienna	Pora nocna	Pora dzienna	Pora nocna
droga krajowa nr 92						
190+300	Swarzędz	10 m	74,3	69,7	2200	571
		20 m	71,5	67,1		
191+090	Swarzędz	10 m	74,2	69,3	2072	497
		20 m	70,9	66,2		
197+600	Paczkowo	10 m	73,5	68,3	1698	464
		20 m	68,4	63,8		

(Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010)

Przy założeniu dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennej 65 dB i w porze nocnej 56 dB, we wszystkich badanych punktach, niezależnie od pory i odległości od punktu pomiarowego, przekroczone zostały limity hałasu (od 7,4 do 14,3 dB w porze dziennej oraz od 13,8 do 20,6 dB w porze nocnej).
Według opracowania ekofizjograficznego dla terenu gminy Swarzędz dla drogi krajowej nr 92 na odcinku Poznań-Kostrzyn zasięg izofony 60 dB w porze dziennej wynosi 110-150 m, a zasięg izofony 50 dB w porze nocnej – powyżej 165 m.
W 2008 r. wykonano badania poziomu hałasu kolejowego m.in. na liniach kolejowych nr 3 i 353 (Tab. 3 i 4). W gminie Swarzędz ocenie podlegała jedynie linia 353 (4 punkty pomiarowe), natomiast wyniki badań dla linii nr 3 podano z sąsiedniej gminy. Wyniki pomiarów pokazują, że nawet w dużej odległości od toru kolejowego (ok. 50 m i 100 m) poziomy hałasu przekraczają lub zbliżone są do dopuszczalnej granicy.

Wyniki pomiarów poziomu hałasu kolejowego w roku 2008 – pora dzienna

Nr linii/ km	Lokalizacja punktu pomiarowego	Odległość od źródła hałasu		Rodzaj zabudowy (dop. poziom hałasu w dB)	Poziom hałasu w dB	Natężenie ruchu pociągów	Maks. prędkość ruchu pociągów
		punktu pomiaru	zabudowy				
003/ 280.750	Kostrzyn Wlkp., ul. Żeromskiego 1	100-107,4	100	mieszkaniowa jednorodzinna (55)	58,3+/- 2,46	71	87
353/ 3.600	Bogucin, gm. Swarzędz ul. Jodłowa 15	100-103,2	100	mieszkaniowo-usługowa (60)	51,3+/- 2,05	34	100
353/ 7.100	Kobylnica, ul. Poznańska 185	50-56,4	50	mieszkaniowa jednorodzinna (55)	58,3+/- 2,51	34	93
353/ 8.600	Kobylnica, ul. Kręta 38	106,4-109,6	100	mieszkaniowo-usługowa (60)	51,4+/- 2,63	60	78
353/ 8.200	Kobylnica, ul. Poznańska 50	56,4-59,6	50	szkoła (55)	56,3+/- 2,29	60	78

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2008

Wyniki pomiarów poziomu hałasu kolejowego w roku 2008 – pora nocna

Nr linii/ km	Lokalizacja punktu pomiarowego	Odległość od źródła hałasu		Rodzaj zabudowy (dop. poziom hałasu w dB)	Poziom hałasu w dB	Natężenie ruchu pociągów	Maks. prędkość ruchu pociągów
		punktu pomiaru	zabudowy				
003/ 280.750	Kostrzyn Wlkp., ul. Żeromskiego 1	100-107,4	100	mieszkaniowa jednorodzinna (50)	58,2+/- 2,66	23	87
353/ 3.600	Bogucin, gm. Swarzędz ul. Jodłowa 15	100-103,2	100	mieszkaniowo-usługowa (50)	47,0+/- 2,05	6	100
353/ 7.100	Kobylnica, ul. Poznańska 185	50-56,4	50	mieszkaniowa jednorodzinna (50)	53,9+/- 2,46	6	93
353/ 8.600	Kobylnica, ul. Kręta 38	106,4-109,6	100	mieszkaniowo-usługowa (50)	49,5+/- 2,71	18	74
353/ 8.200	Kobylnica, ul. Poznańska 50	56,4-59,6	50	szkoła (50)	54,3+/- 2,52	18	74

(Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2008)

Natężenie hałasu w ciągu doby

3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3.1. Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zadaniem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, sposób ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych tego terenu oraz otoczenia.
Do opracowania projektu planu przystąpiono w związku z koniecznością zmiany ustaleń obowiązujących planów miejscowych, przy czym zasadniczym celem było i jest podjęcie prac zmierzających do rewitalizacji terenu i umożliwienie rozwoju z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego. Sporządzenie nowego planu umożliwi określenie zasad zagospodarowania terenu, uporządkowanie i zdefiniowanie zasad jednolitego kształtowania przedmiotowego terenu oraz umożliwi racjonalne zagospodarowanie nieruchomości.

3.2. Ustalenia projektu planu

Przedmiotem ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu są:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z zabudową usługową, oznaczony na rysunku planu symbolem: MN/U;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczony na rysunku planu symbolem: MW;
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z zabudową usługową, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1MW/U, 2MW/U, 3MW/U, 4MW/U, 5MW/U, 6MW/U, 7MW/U, 8MW/U, 9MW/U;
- tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1U, 2U, 3U, 4U, 5U;
- tereny zieleni izolacyjnej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1ZI, 2ZI, 3ZI, 4ZI;

- tereny komunikacji, oznaczone na rysunku planu:
    - 1KD-Z, 2KD-Z – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej,
    - 1KD-D, 2KD-D, 3KD-D, 4KD-D, 5KD-D, 6KD-D, 7KD-D, 8KD-D– tereny dróg publicznych klasy dojazdowej,
    - 1KD-DXs, 2KD-Dxs, 3KD-Dxs – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej – pieszo-jezdnia,
    - 1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW – tereny dróg wewnętrznych,
    - KDWp – teren placu wewnętrznego,
    - KPp – teren parkingu publicznego;
- tereny infrastruktury technicznej – oznaczone na rysunku planu symbolami 1IT, 2IT, 3IT, 4IT, 5IT, 6IT, 7IT, 8IT;
- teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, oznaczony na rysunku planu symbolem: E.

W projekcie planu zawarto następujące zapisy istotne z punktu widzenia ochrony środowiska, w których ustala się:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego oraz z wyłączeniem stacji paliw, a także z wyłączeniem parkingów i zabudowy dopuszczonej zapisami niniejszego planu;
- zakaz realizacji przedsięwzięć, których oddziaływanie będzie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych;
- zakaz lokalizacji zakładów zajmujących się działalnością gospodarczą polegającą na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, przeładunku, oraz na zbieraniu odpadów;
- nakaz ochrony zasobów wodnych zasilających Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 143 – Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 144 – Dolina Kopalna Wielkopolska, poprzez zagospodarowanie ścieków zgodnie z zapisami niniejszego planu, z zachowaniem przepisów odrębnych;
- nakaz zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
    - na terenach MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
    - na terenie MW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zgodnie z przepisami odrębnymi,
    - na terenach MW/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
    - w przypadku lokalizacji na terenach MN/U, MW/U i U szpitali, domów opieki społecznej lub funkcji czy obiektów usług oświaty, przedszkoli lub żłobków uzyskanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów szpitali w miastach, terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- zapewnienie wymaganych dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych wymaganiach akustycznych;
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie stosowania środków technicznych, technologicznych i organizacyjnych zmniejszających uciążliwości akustyczne w celu zachowania poziomów hałasu, określonych w przepisach odrębnych;
- dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenach dróg.
- nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi;

- nakaz odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych: do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania na terenie, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się stosowanie paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami odrębnymi;
- postępowanie z odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.
- minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki:
    - 10% – na terenach MN/U,
    - 20% – na terenie MW,
    - 5% – na terenach 1MW/U, 2MW/U,
    - 10% – na terenie 3MW/U,
    - 25% – na terenach 4MW/U, 5MW/U, 6MW/U, 7MW/U, 8MW/U, 9MW/U,
    - 20% – na terenach 1U, 3U, 5U,
    - 15% – na terenie 2U,
    - 25% – na terenie 4U,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna dla terenów E, ZI, KDWp i KPp:
    - 5% – powierzchni terenu E,
    - 85% – powierzchni terenu ZI,
    - 15% – powierzchni terenu KDWp,
    - 5% – powierzchni terenu KPp;
- nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu i zabudowie terenu ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2;
- nakaz zastosowania rozwiązań zamiennych w przypadku wystąpienia kolizji inwestycji z urządzeniami drenażu melioracyjnego.

3.3. Powiązania z innymi dokumentami

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu w zakresie tekstowym i graficznym muszą być powiązane z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, który to dokument określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego jej poszczególnych części. Miejscowy plan zostaje uchwalony po wcześniejszym stwierdzeniu jego zgodności ze Studium przez Radę Miejską.
W obowiązującym dokumencie Studium, zatwierdzonym uchwałą Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 roku z późn. zm., obszar objęty opracowaniem planu jest oznaczony symbolem: II.14.M/U – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz II.44.M – teren zabudowy mieszkaniowej. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz.
Ponadto zapisy projektu planu wykazują powiązanie z ustaleniami Uchwały Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania" (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Z 2019 r. poz. 4021), w której zawarto kierunki polityki przestrzennej na szczeblu województwa.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

W przypadku braku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu miejscowego przekształcenia środowiska przyrodniczego na przedmiotowym terenie będą następować na skutek realizacji ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonych Uchwałą Nr XLIV/337/2005 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 17 sierpnia 2005r. oraz Uchwałą Nr LIV/482/2014 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 25 lutego 2014r., a także we fragmencie (północno – wschodnia część obszaru objętego projektem) w oparciu o decyzje w sprawie ustalenia warunków zabudowy – zgodnie z przepisami art.. 61 ust. 1 pkt. 1 -5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (przede wszystkim w oparciu o zasadę dobrego sąsiedztwa).
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mają za zadanie kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i polityką przestrzenną gminy zawartą w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Chronią one również poszczególne elementy środowiska przed szkodliwą działalnością człowieka, a także wartości kulturowe na danym terenie.
Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic: Poznańskiej, Kórnickiej, Wrzesińskiej i Polnej w Swarzędzu", została podjęta w celu umożliwienia realizacji planowanych inwestycji, które byłyby niemożliwe z uwagi na zapisy obecnie obowiązującego planu. Przewidywane zmiany w stosunku do obowiązujących planów miejscowych dotyczą głównie układu komunikacyjnego oraz umożliwienia realizacji nowych rozwiązań dotyczących zabudowy usługowej. Plan miejscowy umożliwi określenie zasad zagospodarowania terenu, uporządkowanie i zdefiniowanie zasad jednolitego kształtowania przedmiotowego terenu, ochronę terenów cennych przyrodniczo i kulturowo, umożliwi racjonalne zagospodarowanie nieruchomości. Realizacja w/w zamierzeń podniesie atrakcyjność przestrzenną miasta oraz jakość życia mieszkańców.
Teren objęty projektem zmiany planu jest obszarem silnie zurbanizowanym, gdzie występują różne typy zabudowy. W przeważającej części tereny objęte opracowaniem pełnią funkcje mieszkaniowe, są to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej wraz z zabudową usługową a także zabudowy usługowej.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Na terenie objętym planem miejscowym zagospodarowania przestrzennego nie występują żadne formy ochrony przyrody powołane w oparciu o ustawę o ochronie przyrody. Najbliżej położonym obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty jest obszar „Dolina Cybiny" PLH300038, znajdujący się w odległości około 530 m od granic obszaru opracowania.
Zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowo-usługowe zostało odzwierciedlone w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz. Plan miejscowy umożliwi określenie zasad zagospodarowania terenu, uporządkowanie i zdefiniowanie zasad jednolitego kształtowania przedmiotowego terenu, ochronę terenów cennych przyrodniczo i kulturowo, umożliwi racjonalne zagospodarowanie nieruchomości. Realizacja w/w zamierzeń podniesie atrakcyjność przestrzenną miasta oraz jakość życia mieszkańców.
Przeprowadzona analiza uwarunkowań środowiska przyrodniczego pozwala na sformułowanie głównych problemów istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Najistotniejsze z punktu widzenia projektowanego planu są:

- uwzględnienie wymogów ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami;
- niezadowalający stan powietrza atmosferycznego w strefie wielkopolskiej, ochrona powietrza atmosferycznego z uwagi na powtarzające się odnotowanie na obszarze województwa wielkopolskiego przekroczenia dopuszczalnych norm,
- prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami,

– zapobieganie konfliktom przestrzennym.

Ze względu na znaczną odległość obszarów objętych ochroną oraz dopuszczenie w planie przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z zabudową usługową, mieszkaniową wielorodzinną, mieszkaniową wielorodzinna wraz z zabudową usługową, zabudowę usługową zieleń izolacyjną wraz z niezbędnymi taranami komunikacji i infrastruktury technicznej, mając na względzie, że przedmiotowy teren ma stanowić dopełnienie dla zabudowy tej części Swarzędza (na terenach użytkowanych do niedawna w znacznej części pod przemysł, a w pozostałej części pod podobne funkcje co zakładane w projekcie planu, stwierdzić należy, że realizacja założeń planu nie przyczyni się do intensyfikacji zagrożeń w związku z czym projektowane przeznaczenie nie będzie bezpośrednio oddziaływało na obszary chronione.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu

W wyniku analizy zapisów w odniesieniu do środowiska przyrodniczo-kulturowego stwierdzono, iż projekt miejscowego planu odpowiada celom ochrony środowiska na wszystkich szczeblach (międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym). Wśród głównych celów odnoszących się do problematyki ochrony środowiska, ustanowionych przez Unię Europejską można wyróżnić m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

W projekcie planu zawarte zostały cele przedstawione w poniższych dokumentach:

a) Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 05 czerwca 1992 r., określa najważniejsze cele jako: ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów. W planie zostały zawarte zapisy dotyczące minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki:
    - 10% – na terenach MN/U,
    - 20% – na terenie MW,
    - 5% – na terenach 1MW/U, 2MW/U,
    - 10% – na terenie 3MW/U,
    - 25% – na terenach 4MW/U, 5MW/U, 6MW/U, 7MW/U, 8MW/U, 9MW/U,
    - 20% – na terenach 1U, 3U, 5U,
    - 15% – na terenie 2U,
    - 25% – na terenie 4U,

    Nadto określona została minimalna powierzchnia biologicznie czynna dla terenów E, ZI, KDWp i KPp:
    - 5% – powierzchni terenu E,
    - 85% – powierzchni terenu ZI,
    - 15% – powierzchni terenu KDWp,
    - 5% – powierzchni terenu KPp;

b) Strategia Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

– rozwój inteligentny, rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
– rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
– rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

W projekcie planu zostały zawarte ustalenia, które zgodne są z wyznaczonymi priorytetami m.in. w zakresie ochrony środowiska.

c) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, która zakłada:

– dążenie do większej ochrony i poprawy stanu środowiska wodnego między innymi poprzez szczególne przedsięwzięcia służące stopniowemu ograniczaniu zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych oraz zaprzestaniu lub stopniowemu eliminowaniu zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych,
– zapewnianie stopniowego ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobieganiu ich dalszemu zanieczyszczaniu,
– dążenie do zmniejszenia skutków powodzi i suszy,

Projekt planu zakłada docelowe zapewnienie pełnego uzbrojenia terenu, w tym w sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej; prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami; wprowadza zapisy dotyczące minimalizowania oddziaływań na środowisko w zakresie hałasu, wprowadza również ustalenia w zakresie zaopatrzenia w ciepło, nakazując stosowanie paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami odrębnymi.

d) Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 „Dobrze żyć w granicach naszej planety" wprowadzony decyzją nr 1386/2013/EU i Rady z 20 listopada 2013 r, którego głównymi priorytetami są:

<u>przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;</u>

W zapisach projektu uchwały, zapisy dotyczące minimalizowania oddziaływań na środowisko w zakresie hałasu, wprowadza również ustalenia w zakresie zaopatrzenia w ciepło, nakazując stosowanie paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami odrębnymi, wprowadzono również zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego oraz z wyłączeniem stacji paliw, a także z wyłączeniem parkingów i zabudowy dopuszczonej zapisami niniejszego planu; zakaz realizacji przedsięwzięć, których oddziaływanie będzie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych; zakaz lokalizacji zakładów zajmujących się działalnością gospodarczą polegającą na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, przeładunku, oraz na zbieraniu odpadów;

– <u>Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej</u>

W projekcie planu zostały zawarte stosowne zapisy dotyczące minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki.

– <u>Zrównoważone wykorzystanie i gospodarka zasobami naturalnymi i odpadami</u>

W zakresie zagospodarowania odpadów wprowadzono nakaz gromadzenie i zagospodarowania odpadów w sposób zgodny z przepisami odrębnymi.

e) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 tzw. SPA2020

Łagodzenie skutków zmian klimatu i ich czynników antropogenicznych, w tym m.in. łagodzenia skutków miejskiej wyspy ciepła w okresie wysokich temperatur powietrza, zanieczyszczenia, wodnej i wietrznej erozji gruntu, łagodzenie skutków intensyfikacji opadów poprzez:

- zapewnienie efektywnej wentylacji miast poprzez wprowadzanie korytarzy i zielonych pierścieni wokół miast z kontynuacją w strefie pozamiejskiej, w szczególności terenów leśnych,
- zapobieganie podtopieniom i powodziom poprzez zwiększenie wyposażenia w sprawny system odwodnienia i ochronę przed zabudową obszarów pochłaniających nadmiar wody, opóźniających odpływ/spowalniających przepływ i retencjonujących ją, jak: poldery, suche zbiorniki wodne, tereny zielone i grunty o dużej pojemności wodnej (głównie torfy, mursze),
- zmniejszenie negatywnego oddziaływania niedoborów wody (susz) poprzez zmniejszanie zużycia wody, m.in. wodochłonności produkcji, wprowadzanie mechanizmów finansowych sprzyjających oszczędności wody a także uszczelnienie systemów wodociągowych w celu ograniczenia strat w sieci.

  W projekcie planu zostały zawarte zapisy dotyczące minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, niskiej intensywności zabudowy, zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków bytowych oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

f) Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego, który w kwestiach przyrodniczych za cel stawia: poprawę stanu środowiska, zachowanie bioróżnorodności oraz zapobieganie degradacji środowiska naturalnego, wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie bioróżnorodności, gdzie wspierane będą działania mające na celu zachowanie zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów oraz przywracania drożności korytarzy ekologicznych, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie sieci Natura 2000, a także kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska,

   Założenia te mają odniesienie w zapisach planu mających za cel ochronę walorów środowiska.

g) „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2015-2019 z perspektywą na lata 2020-2024”

   Ustalenia planu są również zgodne z działaniami sprecyzowanymi w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2015-2019 z perspektywą na lata 2020-2024, w którym zawarto ustalenia polityki ekologicznej na szczeblu gminy.

   W celu realizacji założeń strategii ochrony środowiska we wszystkich obszarach priorytetowych wyznaczono następujące cele długoterminowe do 2024 r.:

   1. Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza.
   2. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz uregulowanie sytuacji hydrologicznej.
   3. Racjonalna gospodarka odpadami zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju.
   4. Zmniejszenie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego.
   5. Zachowanie i rozwój walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy.
   6. Ochrona gleb i powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych
   7. rodzajów działalności gospodarczej.
   8. Ochrona przed skutkami poważnej awarii.
   9. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

   Cele wymienione Programie Ochrony Środowiska będą realizowane poprzez ustalenia miejscowego planu zakładające:

- ustalenia w zakresie zaopatrzenia w ciepło, nakazując stosowanie paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami odrębnymi (w zakresie celu nr 1);

- nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi (w zakresie celu nr 2);
- nakaz odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi (w zakresie celu nr 2);
- nakaz uwzględnienia wszelkich zakazów, nakazów i zaleceń w zagospodarowaniu terenu, w tym zwłaszcza nakaz zwrócenia szczególnej uwagi na ochronę środowiska wodno-gruntowego przed zanieczyszczeniem, wynikających z położenia w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 143 „Subzbiornik Inowrocław – Gniezno" i GZWP nr 144 „Wielkopolska Dolina Kopalna", zgodnie z przepisami odrębnymi (w zakresie celu nr 2);
- postępowanie z odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi (w zakresie celu nr 3);
- nakaz zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (w zakresie celu nr 4):
  - na terenach MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - na terenie MW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - na terenach MW/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
  - w przypadku lokalizacji na terenach MN/U, MW/U i U szpitali, domów opieki społecznej lub funkcji czy obiektów usług oświaty, przedszkoli lub żłobków uzyskanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów szpitali w miastach, terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
  - zapewnienie wymaganych dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych wymaganiach akustycznych;
  - dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
  - dopuszczenie stosowania środków technicznych, technologicznych i organizacyjnych zmniejszających uciążliwości akustyczne w celu zachowania poziomów hałasu, określonych w przepisach odrębnych;
  - dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenach dróg.
- nakaz sytuowania budynków z uwzględnieniem wyznaczonych na rysunku planu obowiązujących i nieprzekraczalnych linii zabudowy, z zastrzeżeniem, że dla istniejących budynków lub ich części zlokalizowanych poza wyznaczonymi liniami zabudowy, dopuszczenie, z zachowaniem pozostałych ustaleń planu, przebudowy, nadbudowy i remontu, a także rozbudowy z zachowaniem ustalonych linii zabudowy (w zakresie celu nr 5);
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego oraz z wyłączeniem stacji paliw, a także z wyłączeniem parkingów i zabudowy dopuszczonej zapisami niniejszego planu; zakaz realizacji przedsięwzięć, których oddziaływanie będzie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych; zakaz lokalizacji zakładów zajmujących się działalnością gospodarczą polegającą na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, przeładunku, oraz na zbieraniu odpadów (w zakresie celu nr 7).

6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Część terenów objętych opracowaniem projektu planu jest już zainwestowana, zatem przekształcenia powierzchni ziemi w ich granicach, wynikające z realizacji ustaleń planu, będą nieznaczące. Zmiana sposobu zagospodarowania nastąpi natomiast w granicach działek obecnie użytkowanych rolniczo, przeznaczonych w projekcie planu pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, obiektów i urządzeń elektroenergetycznych oraz tereny komunikacji. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, na tych terenach będzie miało charakter stały, długoterminowy i związane będzie z posadowieniem budynków oraz realizacją towarzyszących im urządzeń budowlanych i utwardzeniem terenu. Lokalizacja nowych inwestycji spowoduje uszczelnienie fragmentów powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby. Na podstawie zapisów projektu planu możliwa będzie realizacja kondygnacji podziemnych budynków, co wiązać się będzie ze znacznymi przekształceniami w budowie geologicznej wierzchnich warstw gruntów. Co więcej istnieje możliwość wystąpienia zmian w ukształtowaniu terenu, obejmujących między innymi wykonanie wykopów, niwelacji i wyrównania powierzchni terenu. Podobnie przeznaczenie terenów pod budowę dróg publicznych i wewnętrznych będzie wymagało zajęcia powierzchniowego terenu i uszczelnienia go zgodnie z technologią budowy obiektów komunikacyjnych.
Pod względem warunków geologiczno-inżynieryjnych przedmiotowy teren jest zasadniczo korzystny dla sytuowania budynków, niemniej jednak przy lokalizacji inwestycji, które wprowadzają kondygnacje podziemne, wskazane jest przeprowadzenie szczegółowego badania geotechnicznego, ustalającego nośność gruntów, wykonanego zgodnie z przepisami szczególnymi.
Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz strukturze gruntu wystąpią również w przypadku dopuszczonych w projekcie planu robót budowlanych w zakresie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Na skutek prowadzenia prac budowlanych mogą nastąpić zmiany we właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża, jak również przekształcenie powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i krótkoterminowym, związane z wykonaniem wykopów.
Z punktu widzenia konieczności minimalizowania trwałych zmian w środowisku przyrodniczym istotne są ustalenia planu ograniczające maksymalne powierzchnie zabudowy (wskaźnik intensywności zabudowy), nakazujące zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na każdej działce. Zaleca się w miarę możliwości zastosowanie nawierzchni miejsc parkingowych z elementów ażurowych lub w formie nawierzchni trawiastej lub innych nawierzchni przepuszczających wodę w celu ograniczenia do minimum uszczelnienie terenu.
W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują grunty rolne chronione I-III klasy bonitacyjnej. Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków obszar objęty opracowaniem w przeważającej mierze stanowi tereny różne, tj. tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane, zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy – prawie 78%. Drugą, co do wielkości grupą są drogi – 19,5%. Związane jest to z włączeniem w obszar opracowania znacznej części dróg, które stanowią granice opracowania. Pozostałe tereny stanowią nieznaczny odsetek: tereny rolne – 1,9%, grunty pod rowami – 0,7%, tereny przeznaczone pod budowę dróg publicznych – 0,2%.
Podczas realizacji dopuszczonych w planie przedsięwzięć zaleca się wywóz mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub zagospodarowanie na terenie inwestycji zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przepisami wykonawczymi do tych ustaw.
Potencjalnym zagrożeniem dla powierzchni ziemi jest ewentualne, niewłaściwe gromadzenie odpadów stałych w obrębie działek, do czasu ich odbioru i wywiezienia na składowisko. Na etapie funkcjonowania inwestycji odpady należy gromadzić w sposób selektywny w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej. Dalsze ich zagospodarowanie nastąpi zgodnie z przepisami odrębnymi, które zapewniają ochronę powierzchni ziemi przed skażeniem.

6.2. Oddziaływanie na krajobraz

Najbardziej widocznym oddziaływaniem przekształcającym środowisko może być ubytek powierzchni biologicznie czynnej oraz usunięcie wysokiej roślinności zlokalizowanej w obszarze opracowania poprzez wprowadzenie nowej zabudowy na terenach dotychczas niezagospodarowanych.
Dzięki wprowadzonym w projekcie uchwały ograniczeniom związanym z gabarytami nowej zabudowy, usytuowaniem budynków, stosowaniem odpowiednich kolorów i materiałów, a także określenia intensywności zabudowy i wskaźnika minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej, prognozuje się powstanie harmonijnej przestrzeni. Nie prognozuje się powstania elementów dysharmonizujących, ze względu na ustalenie maksymalnej wysokości oraz powierzchni zabudowy.
Po analizie sytuacji terenowej oraz przedstawionych dokumentów (m.in. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, analizie urbanistycznej i fotograficznej), oraz mając na uwadze charakter wprowadzanych zmian ocenia się, iż wystąpi oddziaływanie na krajobraz, można przyjąć, że nie nastąpi jego degradacja lecz jakościowa zmiana.

6.3. Oddziaływanie na powietrze

Badania przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza, uzyskane w rocznej ocenie jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2018 wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu. Kryteria ustanowione za względu na ochronę ludzi i ze względu na ochronę roślin stanowią dwie niezależne grupy kryteriów oceny. Biorąc pod uwagę kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia przedmiotowy teren został zakwalifikowany do strefy wielkopolskiej, którą w związku z dotrzymaniem wymaganych prawem poziomów dopuszczalnych substancji NO2, SO2, CO, C6H6, Pb oraz poziomów docelowych As, Cd, Ni, O3 zaliczono do klasy A, natomiast pod względem wymaganych poziomów pyłu PM2,5, pyłu PM10, B(a)P zaliczono do klasy C. W wyniku oceny według kryterium odniesionych do ochrony roślin strefę wielkopolską pod kątem ozonu, dwutlenku siarki i tlenków azotu zaliczono do klasy A.
Należy podkreślić, że stężenia pyłu PM10 wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego).
Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza
Projekt planu ustala w zakresie zaopatrzenia w ciepło należy stosować paliwa i urządzenia spełniające wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami odrębnymi. Ocenia się, że wprowadzane zagospodarowanie nie przyczyni się do wzrostu niskiej emisji i nie będzie miało znaczącego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego.
Na obszarze opracowania planu nie wyznacza się terenów przemysłowych, na terenie których mogłyby powstać przedsiębiorstwa emitujące znaczne zanieczyszczenia do atmosfery, co powodowałoby uciążliwości dla sąsiadujących terenów. Dodatkowo w planie ustalono, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.
Plan zakazuje również wprowadzenia przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego oraz z wyłączeniem stacji paliw, a także z wyłączeniem parkingów i zabudowy dopuszczonej zapisami niniejszego planu.
Źródłem zanieczyszczenia powietrza na etapie budowy w czasie realizacji robót budowlanych będzie praca silników: urządzeń budowlanych, sprzętu oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy oraz prace spawalnicze. Należy podkreślić, iż przy odpowiednim harmonogramie prac budowlanych i staranności ich wykonania faza budowy nie będzie stanowić zagrożenia dla powietrza

atmosferycznego. Emisja zanieczyszczeń będzie miała charakter emisji niezorganizowanej o niedużym zasięgu oraz będzie występować okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający.
Mając na uwadze powyższe informacje, prognozuje się że skutki realizacji projektu planu nie powinny znacząco wpływać na stan powietrza atmosferycznego.

6.4. Oddziaływanie na klimat

Obecne tendencje zmian klimatu Polski wskazują na wzrost ocieplenia się klimatu, zwiększenie niedoborów wody oraz wzrost występowania groźnych zjawisk pogodowych. Długofalowe ocieplanie klimatu natomiast prowadzi do zmniejszania się bioróżnorodności i wymierania lub zmiany zasięgów występowania poszczególnych gatunków. Wprowadzanie nowej zabudowy przyczynia się do zmniejszania powierzchni terenów zielonych na rzecz przestrzeni stechnizowanych, co skutkować będzie dalszym ograniczaniem możliwości mitygacyjnych i adaptacyjnych związanych ze zmianami klimatycznymi. Charakter wprowadzonych funkcji (zabudowa mieszkaniowa oraz zabudowa usługowa) powoduje, iż proponowane zmiany nie przyczynią się do pogorszenia klimatu.
Funkcje wprowadzone w projekcie planu mogą mieć niewielki wpływ na kształtowanie mikroklimatu. Możliwy jest niewielki wzrost temperatury powietrza związany ze zjawiskiem „wyspy ciepła". Nowa planowana zabudowa i infrastruktura silniej się nagrzewają od terenów jeszcze niezagospodarowanych. Ponadto w okresie grzewczym budynki oddają część ciepła na zewnątrz. Nie przewiduje się aby realizacja założeń planu mogła dodatkowo znacząco oddziaływać na mikroklimat.

6.5. Oddziaływanie na wody

W obrębie przedmiotowego terenu nie występują większe cieki ani zbiorniki wodne. Jedynie na niewielkim fragmencie terenu, w południowo wschodniej części opracowania planu znajduje się ujęty w zamknięte kanały rów melioracyjny. W przypadku realizacji projektowanej na tym terenie zabudowy, przewiduje się jego pełne skanalizowanie.
Dla ochrony oraz prawidłowego funkcjonowania wód powierzchniowych i podziemnych w zapisach projektu planu uwzględniono wytyczne instytucji i organów właściwych do uzgadniania i opiniowania planu m. in. Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych musi być realizowana poprzez maksymalne ograniczenie zanieczyszczeń do gruntu.
Projekt planu uwzględnia ochronię wód powierzchniowych i podziemnych poprzez wprowadzenie zapisów dotyczących zasad odprowadzania ścieków bytowych oraz wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto w zapisach projektu uchwały dopuszczono budowę, przebudowę, rozbudowę i rozbiórkę sieci infrastruktury technicznej.
Nie prognozuje się negatywnego wpływu na zasoby wód podziemnych i powierzchniowych ze względu na uwzględnienie wymogów ochrony wód i celów środowiskowych dla nich ustanowionych. Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry", zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967), gdyż odbywa się w oparciu o przepisy odrębne uwzględniające te cele środowiskowe.
Przy przyjęciu jako obligatoryjnych zapisów projektu planu oraz ścisłej ich realizacji można przyjąć, że realizacja założeń projektu planu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko wodne. Ocenia się, że realizacja ustaleń planu w odniesieniu do przyjętych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej nie wpłynie znacząco na wzrost spływu powierzchniowego i zmniejszenie poziomu infiltracji wód opadowych i roztopowych. Ponadto obszar planu obejmuje teren w większości zainwestowany i jego zagospodarowanie nie będzie miało znaczącego wpływu na gospodarowanie wodami w skali regionu. W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływanie w zakresie stanu ilościowego wód podziemnych.

6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze opracowania planu nie występują złoża kopalin oraz obszary mające status obszarów górniczych, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na te zasoby naturalne. Oddziaływanie na inne zasoby naturalne zostało określone pozostałych punktach rozdziału 6.

6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Ustawa o ochronie przyrody określa, iż w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody. Wśród nich do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

Z uwagi na charakter planu, którego głównym celem jest wprowadzenie zmian
w stosunku do obowiązujących planów miejscowych dotyczą głównie układu komunikacyjnego oraz umożliwienia realizacji nowych rozwiązań dotyczących zabudowy usługowej nie prognozuje się bezpośredniego zagrożenia dla zachowania różnorodności biologicznej na rozpatrywanym terenie. Ponadto w zapisach projektu uchwały zmiany planu miejscowego określony został wymagany udział powierzchni terenu biologicznie czynnego.
Z uwagi na wysoki stopień zurbanizowania i przekształcenia antropogenicznego oraz charakter wprowadzanych zmian przy pełnym wdrożeniu zapisów projektu zmiany planu nie prognozuje się bezpośredniego zagrożenia i negatywnego wpływu na faunę, zarówno na terenach objętych zmianą miejscowego planu i tych położonych w sąsiedztwie, w sąsiedztwie brak jest również obszarów objętych formami ochrony przyrody.

6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Zgodnie ze stanowiskiem Powiatowego Konserwatora Zabytków część przedmiotowego terenu zlokalizowana jest w granicach historycznego układu urbanistycznego miasta Swarzędza wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 2255/A z 24.11.1992 r., a na analizowanym terenie zlokalizowane są obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 2
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 6
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 8
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 10
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 18
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 24
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 24A
- Budynek mieszkalny, ul. Wrzesińska 26
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 2
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 4
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 6
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 10
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 14
- Budynek mieszkalny, ul. Kórnicka 16
- Budynek mieszkalny, Kilińskiego 28
- Budynek mieszkalny, ul. Kilińskiego 30.

Zapisy dla terenów położonych w granicach historycznego układu urbanistycznego miasta Swarzędza określają nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu oraz nakaz uzyskania pozwolenia właściwego miejscowo Konserwatora Zabytków na prowadzenie badań archeologicznych; zachowanie tradycyjnego pokrycia dachowego, zakaz stosowania materiałów ahistorycznych jak blachodachówka, nakaz uzyskania pozwolenia właściwego miejscowo Konserwatora Zabytków na wszelkie prace budowlane, remontowe, konserwatorskie przy obiektach położonych na terenie wpisanym do rejestru zabytków oraz na wycinkę drzew. Ponadto na ternie historycznego układu urbanistycznego wyklucza się zabudowę zakłócającą ekspozycję zabytku, lokalizację obiektów o formach i kubaturze obcych historycznie ukształtowanej przestrzeni.

Dla obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków: nakazuje się zachowanie pierwotnej formy i gabarytów, zachowanie historycznego układu kompozycyjnego elewacji; zakaz zewnętrznego ocieplania płytami styropianowymi, wełną mineralną itp. budynków ceglanych, elewacji wykonanych z okładziny kamiennej oraz posiadających detal architektoniczny; zachowanie oryginalnej stolarki okiennej i drzwiowej, a w przypadku gdy będzie to niemożliwe ze względu na stan zachowania, nakaz zastosowania stolarki o formie i materiale zbliżonym do oryginału.

W przypadku ścisłego przestrzegania zapisów zawartych w projekcie planu nie prognozuje się negatywnego wpływu na obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków oraz historyczny układ urbanistyczny miasta Swarzędza.

6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu planu w zakresie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami, jak również zlokalizowane są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Przez przedmiotowy teren nie przebiegają napowietrzne linie elektroenergetycznej będące źródłem emisji pól elektromagnetycznych, zatem nie wystąpi oddziaływanie na miejsca dostępne dla ludzi w tym zakresie.

Prognozuje się, że na etapie robót budowlanych, związanych z realizacją projektowanych inwestycji, warunki przebywania na obszarach przyległych do terenu budowy będą czasowo niekomfortowe z powodu zwiększonego poziomu hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza spowodowanego emisją spalin i pyleniem. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i ustanie po zakończeniu etapu budowy.

Wpływ na klimat akustyczny obszaru opracowania planu oraz generowanie wibracji będzie miał przede wszystkim ruch komunikacyjny odbywający się istniejącymi i projektowanymi drogami publicznymi i wewnętrznymi. Ponadto decydujące znaczenie dla zachowania standardów akustycznych ma przebiegająca w pobliżu droga krajowa nr 92.

W planie, najbardziej narażone na negatywne oddziaływanie są obszary najbardziej zbliżone do drogi krajowej Nr 92 – ulicy Poznańskiej. W pasie terenu wzdłuż drogi krajowej wyznaczono tereny usługowe (4U i 5U) – charakteryzujące się niższymi wymogami akustycznymi. Ponadto w pasie równoległym do przebiegu drogi krajowej, w planie wskazano strefę dopuszczonej zabudowy usługowej (gdzie dopuszczono lokalizację budynków usługowych, lub/ i wielopoziomowych parkingów nadziemnych.

W planie dopuszczono stosowanie środków technicznych, technologicznych i organizacyjnych zmniejszających uciążliwości akustyczne w celu zachowania poziomów hałasu, określonych w przepisach odrębnych, takich jak: ekrany akustyczne, zieleń izolacyjna, przegrody o odpowiedniej izolacyjności w pomieszczeniach oraz pozostałych urządzeń zmniejszających uciążliwości akustyczne (w tym wywołane ruchem komunikacyjnym na drodze krajowej Nr 92) w celu zachowania odpowiednich standardów akustycznych. Zakłada się, że zabudowa powstająca na terenach sytuowanych wzdłuż drogi krajowej stanowiła będzie barierę, która dodatkowo zmniejszy poziom hałasu na pozostałej części planu.

Ponadto zwrócić należy uwagę, że zgodnie z art. 174 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska emisje polegające m.in. na powodowaniu hałasu, powstające w związku z eksploatacją dróg, nie mogą spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny. Według art. 139 ww. ustawy, przestrzeganie wymagań ochrony środowiska związanych m.in. z eksploatacją dróg zapewnia zarządzający tym obiektem.
Na obszarze opracowania planu nie wyznacza się terenów przemysłowych, na terenie których mogłyby powstać przedsiębiorstwa emitujące znaczne zanieczyszczenia do atmosfery, co powodowałoby uciążliwości dla sąsiadujących terenów. Dodatkowo w planie ustalono, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.
Przewidywane zagospodarowanie nie powinno również stanowić źródła ponadnormatywnego hałasu. Wymagane jest zastosowanie zasad akustyki budowlanej i architektonicznej dla zapewnienia komfortu akustycznego w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi.
Plan zakazuje również wprowadzenia przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego oraz z wyłączeniem stacji paliw, a także z wyłączeniem parkingów i zabudowy dopuszczonej zapisami niniejszego planu.
Źródłem zanieczyszczenia powietrza na etapie budowy w czasie realizacji robót budowlanych będzie praca silników: urządzeń budowlanych, sprzętu oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy oraz prace spawalnicze. Należy podkreślić, iż przy odpowiednim harmonogramie prac budowlanych i staranności ich wykonania faza budowy nie będzie stanowić zagrożenia dla powietrza atmosferycznego. Emisja zanieczyszczeń będzie miała charakter emisji niezorganizowanej o niedużym zasięgu oraz będzie występować okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający.
Mając na uwadze powyższe informacje, prognozuje się że skutki realizacji projektu planu nie powinny znacząco wpływać na klimat, stan powietrza atmosferycznego oraz hałas.
Nie przewiduje się również negatywnego oddziaływania w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na obszar objęty planem ze względu na wprowadzenie zapisów zakazujących lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej innej niż o nieznacznym oddziaływaniu, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zapisów nakazujących uwzględnienie ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi.
Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania funkcjonowania lotniska Pozna /Kobylnica na zabudowę przewidzianą do realizacji na podstawie przedmiotowego planu miejscowego.

6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru

W granicach opracowania planu nie występują obszary Natura 2000, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

6.11. Oddziaływanie na całokształt środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu na całokształt środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie, w tym na obszary chronione, są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Wpływ skutków realizacji ustaleń planów, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.10. oraz w poniższej tabeli.

Tabela 2. Przewidywane oddziaływanie skutków realizacji miejscowego planu na elementy środowiska

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania											Brak oddziaływania
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne	
obszar Natura 2000												•
różnorodność biologiczna		•	•				•			•		
ludzie		•					•			•		
zwierzęta		•		•			•			•		
rośliny	•			•			•			•		
woda		•	•				•			•		
powietrze		•		•			•		•		•	
powierzchnia ziemi	•			•			•	•			•	
krajobraz	•			•			•	•		•		
klimat		•	•				•				•	
zasoby naturalne												•
zabytki		•					•			•		
dobra materialne		•					•			•		

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie powyższej analizy stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń projektu planu wpłyną pozytywnie na ludzi, roślinność, zwierzęta, różnorodność biologiczną, wody, krajobraz, zabytki i dobra materialne, z uwagi na powstanie nowych terenów inwestycyjnych: mieszkaniowych wielorodzinnych, w tym z usługami i usługowych, generujących miejsca pracy, dających ludziom możliwość zamieszkania na obszarach o dobrej dostępności komunikacyjnej i rozwiniętej gamie usług, a także poprzez wprowadzenie wielogatunkowych nasadzeń zieleni na terenach obecnie w znacznej części nieużytkowanych, wprowadzenie nowych miejsc bytowania gatunków zwierząt, które współtowarzyszą skupiskom ludzi, zastosowanie prawidłowej gospodarki ściekowej, rozwój infrastruktury technicznej oraz ochronę istniejących zabytków. Zakłada się przy tym pozytywny wpływ realizacji założeń planu na krajobraz, co wynika z faktu uporządkowania zdegradowanego obszaru poprzemysłowego, który obejmuje znaczną część obszaru opracowania.

Przewiduje się negatywny wpływ powstania nowej zabudowy na powierzchnię ziemi, powietrze, klimat, z powodu przekształcenia gruntu w miejscach realizacji inwestycji, generowanie zanieczyszczeń do powietrza przez źródła grzewcze budynków oraz pojazdy samochodowe, wzrost emisji ciepła spowodowany zwiększeniem powierzchni utwardzonych.

Nie zakłada się wystąpienia oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody, a także zasoby naturalne, rozumiane jako surowce naturalne.

7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie przedmiotowego obszaru w znacznej odległości od granicy państwa nie należy spodziewać się transgranicznego oddziaływania ustaleń planu na środowisko.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Dla pełnej ochrony środowiska, mającej na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego dobrania rozwiązań technicznych i technologicznych.
Ponadto należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- odpowiednie wyprofilowanie powierzchni dróg, zapewniające powierzchniowy spływ wód opadowych oraz w miarę możliwości stosowanie nawierzchni przepuszczających wodę,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- właściwe rozmieszczenie obiektów budowlanych, umożliwiające przewietrzanie zabudowy względem głównych kierunków panujących wiatrów,
- stosowanie kompensacji przyrodniczej, w tym przeznaczanie powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych na zieleń.

9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami aktów prawnych. Podczas funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć na przedmiotowym terenie zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, trudnych do określenia i zminimalizowania w zapisach ustaleń planu (np. wystąpienie wypadków, pożarów lub awarii infrastruktury technicznej). Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.
Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.
Należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie:

- jakości wód,
- jakości (zanieczyszczenia) powietrza,

– jakości gleb,
– jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu),
– oddziaływania pól elektromagnetycznych,
– gospodarowania odpadami.

Ponadto monitoring skutków realizacji ustaleń planu będzie prowadzony na zasadach art. 47 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, w związku z faktem, iż JCWP, w granicach której położony jest przedmiotowy teren, należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty. Zgodnie z art. 47 ust. 4 ustawy Prawo wodne, wody i obszary szczególnie narażone, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć, poddaje się co 4 lata weryfikacji w celu uwzględnienia zmian czynników nieprzewidzianych podczas ich wyznaczania. Wyznaczenia i weryfikacji wód i ww. obszarów, dokonuje się w oparciu o pomiary dokonywane w ramach państwowego monitoringu środowiska. Zgodnie z art. 47 ust. 6 ustawy Prawo wodne, ocenę stopnia eutrofizacji śródlądowych wód powierzchniowych dokonuje, co 4 lata, wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt jest projektem jedynym, optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów sąsiednich oraz przeznaczenie tego obszaru w Studium determinują proponowane w projekcie planu rozwiązania, co pozwoli na realizację planowanego sposobu zainwestowania dobrze wpisującego się w kontekst urbanistyczny miejsca, usytuowanego w pobliżu Rynku Swarzędza, w rejonie jednego z głównych skrzyżowań komunikacyjnych tego miasta, w pobliżu drogi krajowej.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że teren stanowiący główna część obszaru opracowania pomimo tego, że dla terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, to nie prezentuje się odpowiednio i jest on nie zagospodarowany. Oznacza to zatem, że założenia obowiązującego planu dla obszaru byłej fabryki mebli nie odpowiadają uwarunkowaniom ekonomicznym i brak jest inwestora, który zrealizowałby założenia obowiązującego planu. Oznacza to zatem, że nowy plan miejscowy dla tego obszaru sporządzany zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym daje realną szansę na właściwe zainwestowanie terenu byłej fabryki mebli, czyniąc założenia planu jedynymi i właściwymi.

11. Streszczenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Rejon ulic: Poznańskiej, Kórnickiej, Wrzesińskiej i Polnej w Swarzędzu", zwanego w dalszej części opracowania „projektem planu", sporządzanego na podstawie uchwały nr XXVI/254/2016 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 30 sierpnia 2016 r.

Na obszarze objętym opracowaniem obowiązują dwa plany, przy czym jeden z planów (z 2014 r.) w części nachodzi na drugi plan miejscowy z 2005 r.:

1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren położony w Swarzędzu w rejonie ulic: Wrzesińska, Polna, Kórnicka i Poznańska (Uchwała Nr XLIV/337/2005 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 17 sierpnia 2005r.). Teren objęty planem przeznaczony został pod m.in. zabudowę mieszkaniowo-usługowej, zabudowę usługowo-mieszkaniową, zabudowę usługową, zieleń usługową z zielenią urządzoną, zieleń urządzoną.

2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Wrzesińskiej i Polnej w Swarzędzu (Uchwała Nr LIV/482/2014 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 25 lutego 2014r.). Teren objęty planem przeznaczony jest pod tereny zabudowy usługowej, zabudowy usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej,
Ponadto dla części obszaru opracowania nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (dotyczy to terenów na północ od ul. Wrzesińskiej).
Na obszarze objętym opracowaniem obowiązują ustalenia Uchwały Nr XLIII/380/2013 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego centralną część obrębu Garby i część obrębu Zalasewo (pow. ca. 292 ha) – Część I (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 10 lipca 2013 r. poz. 4411).
Prognoza składa się z 12 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi wprowadzenie, w którym przedstawiono podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy oraz informacje zastosowanych metodach oraz materiałach i dokumentach uwzględnionych przy jej sporządzaniu. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

W rozdziale drugim zaprezentowano stan środowiska na obszarze objętym projektem. Oraz określono jego położenie i główne cechy, do których należy powierzchnia około 11 ha, i położenie w sąsiedztwie Rynku w Swarzędzu, w rejonie jednego z głównych skrzyżowań komunikacyjnych tego miasta, w pobliżu drogi krajowej. Cechą charakteryzującą obszar objęty opracowaniem jest duży udział terenów już zainwestowanych oraz strefa usług wzdłuż ulicy Cechowej. Ponadto środkowa część opracowania to tereny poprzemysłowe, po dawnej, wyburzonej fabryce mebli. Ta centralna część opracowania, ze względu na bliskość starej zabudowy śródmiejskiej Swarzędza wymaga działań rewitalizacyjnych i wprowadzających nowe wielofunkcyjne zagospodarowanie umożliwiające ponowne przywrócenie przedmiotowego terenu „do życia". Teren objęty opracowaniem położony jest w części w granicach historycznego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 2255/A z 24.11.1992 r. Ponadto na terenie objętym postępowaniem położone są obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków.
Obszar opracowania znajduje się w zlewni rzeki Warty. W obrębie przedmiotowego terenu jedynie w południowo-wschodniej części obszaru opracowania planu znajduje się ujęty w kanalizację deszczową dawny ciek wodny. Teren jest zdrenowany. Gmina Swarzędz położona jest w granicach JCWPd nr 60, PLGW600060 na obszarze dorzecze Odry, w regionie wodnym Warty. Według podziału sporządzonego przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, teren opracowania planu zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) RW600017185899. Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód za rok 2019 ww. JCWP ma wody o stanie chemicznym poniżej dobrego, a ocena stanu JCWP określona została jako zły stan wód.
Teren objęty projektem planu położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Najbliżej położonym obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty jest obszar „Dolina Cybiny" PLH300038, znajdujący się w odległości około 530 m od granic obszaru opracowania.

Rozdział trzeci obejmuje informacje o zawartości i głównych celach projektu planu. Sporządzenie planu umożliwi określenie zasad zagospodarowania terenu, uporządkowanie i zdefiniowanie zasad jednolitego kształtowania przedmiotowego terenu oraz umożliwi racjonalne zagospodarowanie nieruchomości.
Przedmiotem ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu są:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z zabudową usługową, oznaczony na rysunku planu symbolem: MN/U;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczony na rysunku planu symbolem: MW;
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z zabudową usługową, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1MW/U, 2MW/U, 3MW/U, 4MW/U, 5MW/U, 6MW/U, 7MW/U, 8MW/U, 9MW/U;
- tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1U, 2U, 3U, 4U, 5U;
- tereny zieleni izolacyjnej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1ZI, 2ZI, 3ZI, 4ZI;
- tereny komunikacji, oznaczone na rysunku planu:
    - 1KD-Z, 2KD-Z – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej,
    - 1KD-D, 2KD-D, 3KD-D, 4KD-D, 5KD-D, 6KD-D, 7KD-D, 8KD-D– tereny dróg publicznych klasy dojazdowej,
    - 1KD-DXs, 2KD-Dxs, 3KD-Dxs – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej – pieszo-jezdnia,
    - 1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW – tereny dróg wewnętrznych,
    - KDWp – teren placu wewnętrznego,
    - KPp – teren parkingu publicznego;
- tereny infrastruktury technicznej – oznaczone na rysunku planu symbolami 1IT, 2IT, 3IT, 4IT, 5IT, 6IT, 7IT, 8IT;
- teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, oznaczony na rysunku planu symbolem: E.

W obowiązującym dokumencie Studium, zatwierdzonym uchwałą Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 roku, obszar objęty opracowaniem planu jest oznaczony symbolem: II.14.M/U – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz II.44.M – teren zabudowy mieszkaniowej. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz.
Zapisy projektu planu w kontekście ustaleń Studium wykazują całkowitą zgodność i wzajemne powiązanie.

W rozdziale czwartym zawarto informację dotyczącą istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, do których należą:

- uwzględnienie wymogów ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami;
- niezadowalający stan powietrza atmosferycznego w strefie wielkopolskiej, ochrona powietrza atmosferycznego z uwagi na powtarzające się odnotowanie na obszarze województwa wielkopolskiego przekroczenia dopuszczalnych norm,
- prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami,
- zapobieganie konfliktom przestrzennym.

Na przedmiotowym terenie nie występują problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Część piąta dotyczy wskazania celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z podaniem sposobów uwzględnienia tych celów w projekcie planu. Wykazano, iż zapisy planu gwarantują realizację głównych celów stawianych przez dokumenty rangi międzynarodowej, wspólnotowej i krajowej tj. przeciwdziałają zmianom klimatu, chronią różnorodność biologiczną, przyczyniają się do racjonalnego wykorzystania wody i energii, uporządkowania gospodarowania odpadami.

W rozdziale szóstym przeprowadzono analizę oddziaływania ustaleń miejscowego planu na poszczególne komponenty środowiska. Stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń projektu planu wpłyną pozytywnie na ludzi, roślinność, zwierzęta, różnorodność biologiczną, wody, krajobraz, zabytki i dobra materialne, z uwagi na powstanie nowych terenów inwestycyjnych: mieszkaniowych wielorodzinnych, w tym z usługami i usługowych, generujących miejsca pracy, dających ludziom możliwość zamieszkania na obszarach o dobrej dostępności komunikacyjnej i rozwiniętej gamie usług, a także poprzez wprowadzenie wielogatunkowych nasadzeń zieleni na terenach obecnie w znacznej części nieużytkowanych, wprowadzenie nowych miejsc bytowania gatunków zwierząt, które współtowarzyszą skupiskom ludzi, zastosowanie prawidłowej gospodarki ściekowej, rozwój infrastruktury technicznej oraz ochronę istniejących zabytków. Zakłada się przy tym pozytywny wpływ realizacji założeń planu na krajobraz, co wynika z faktu uporządkowania zdegradowanego obszaru poprzemysłowego, który obejmuje znaczną część obszaru opracowania. Przewiduje się negatywny wpływ powstania nowej zabudowy na powierzchnię ziemi, powietrze, klimat, z powodu przekształcenia gruntu w miejscach realizacji inwestycji, generowanie zanieczyszczeń do powietrza przez źródła grzewcze budynków oraz pojazdy samochodowe, wzrost emisji ciepła spowodowany zwiększeniem powierzchni utwardzonych. Nie zakłada się wystąpienia oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody, a także zasoby naturalne, rozumiane jako surowce naturalne.

W rozdziale siódmym wykazano brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji planu na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu.
Stwierdzono, że dla pełnej ochrony środowiska, mającej na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego dobrania rozwiązań technicznych i technologicznych. Niezależnie od powyższego, ponadto należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- odpowiednie wyprofilowanie powierzchni dróg, zapewniające powierzchniowy spływ wód opadowych oraz w miarę możliwości stosowanie nawierzchni przepuszczających wodę,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- właściwe rozmieszczenie obiektów budowlanych, umożliwiające przewietrzanie zabudowy względem głównych kierunków panujących wiatrów,
- stosowanie kompensacji przyrodniczej, w tym przeznaczanie powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych na zieleń.

Rozdział dziewiąty zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, do których należy prowadzenie bieżących analiz, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ocenę skutków realizacji zapisów planów zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. Ponadto należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie: jakości wód, jakości (zanieczyszczenia) powietrza, jakości gleb, jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu), oddziaływania pól elektromagnetycznych i gospodarowania odpadami.

W rozdziale dziesiątym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

Rozdział jedenasty zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W rozdziale dwunastym graficznie przedstawiono położenie omawianego terenu.
Podsumowując ustalenia planu, poprzez szereg zapisów zapewniających ochronę istotnych elementów środowiska, prowadzą do zminimalizowania negatywnych skutków dopuszczonej na przedmiotowym obszarze zabudowy i zagospodarowania terenu.
Niezbędnym warunkiem będzie precyzyjne egzekwowanie ustaleń planu miejscowego i przestrzeganie wymogów środowiska wynikających z przepisów odrębnych. Rozwój zainwestowania przedmiotowego terenu jest możliwy tylko w zakresie funkcji określonych w planie. Przy czym wskazać należy, ze założenia planu wpisują się w istniejącą tkankę miejską miasta Swarzędza i stanowią jej kontynuację i uzupełnienie.

W związku z powyższymi uwagami, przyjęcie proponowanego rozwiązania planistycznego nie wywoła niepożądanych zmian w środowisku, natomiast uporządkuje i udostępni nowe tereny inwestycyjne na obszarze opracowania i przyczyni się do zabudowy przedmiotowego terenu z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego.

12. Załączniki graficzne

Załącznik nr 1. Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem planu na tle ortofotomapy

Źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/

Załącznik nr 2. Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem planu na tle mapy topograficznej

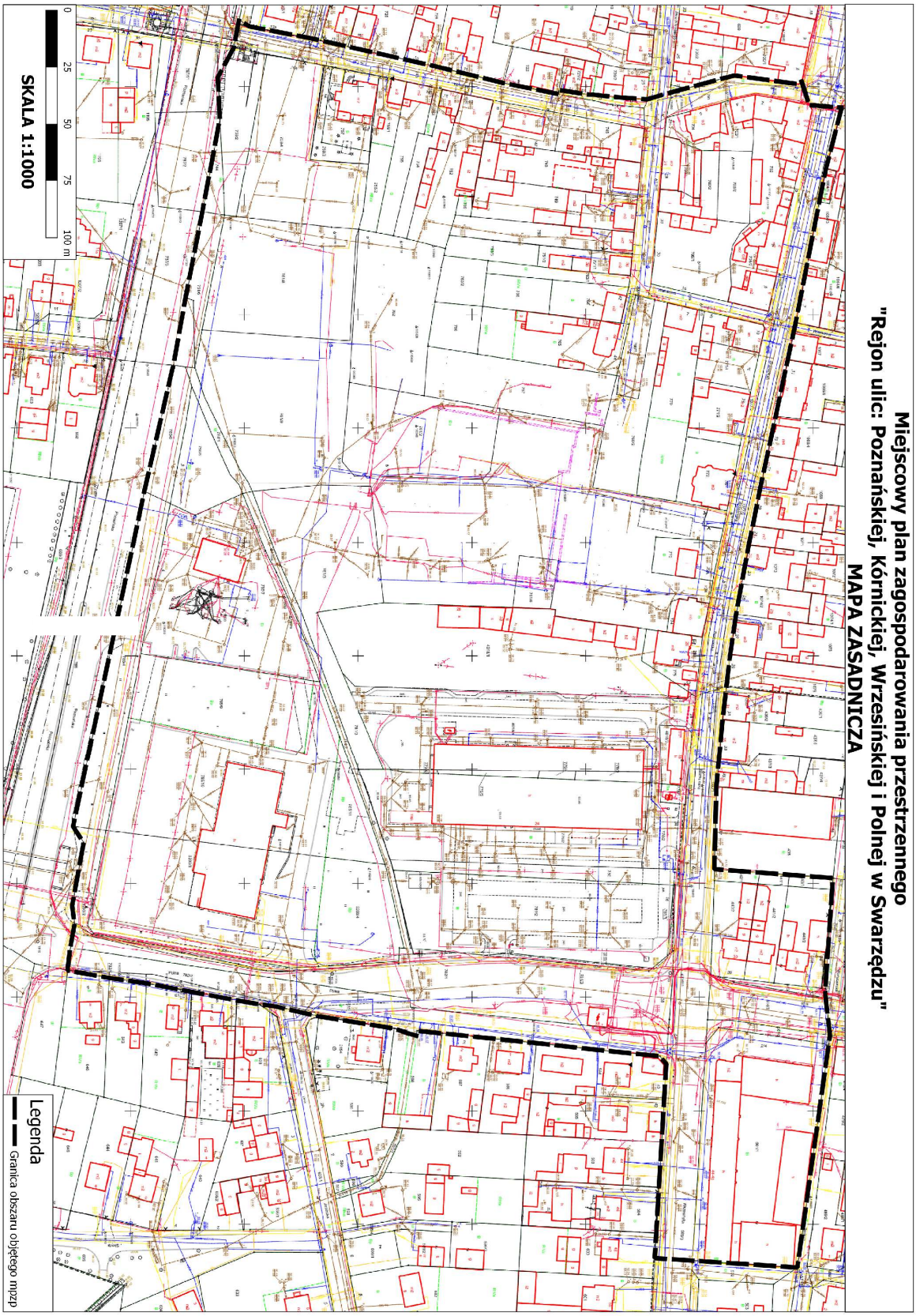

Źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/

Załącznik nr 3. Dokumentacja fotograficzna

ul. Polna		
1	2	3
ul. Poznańska		
4	5	6
7	8	9
ul. Kórnicka		
10	11	12
13	14	15
16	17	18

ul. Kilińskiego		
19	20	21
ul. Wiankowa		
22	23	24
ul. Wrzesińska		
25	26	27
28	29	30
31	32	
ul. Cechowa		
33		

ul. Warszawska		
34		
ul. Cieszkowskiego		
35		
Skrzyżowanie ulic: Wrzesińskiej, Polnej oraz Cieszkowskiego		
35		

Źródło: opracowanie własne

Poznań, dnia 08 sierpnia 2022 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCEJ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „REJON ULIC: POZNAŃSKIEJ, KÓRNICKIEJ, WRZESIŃSKIEJ I POLNEJ W SWARZĘDZU".

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit f ustawy z dnia ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.) ja niżej podpisany Łukasz Bartoszewski oświadczam, że spełniam wymagania określone w art 74a ust. 2 pkt 2 ww. ustawy i myśl art. 72a ust. 3 ww. ustawy jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Łukasz Bartoszewski